

бода, редъ и правдини . . .“ се чуваше изъ устата на всѣки по-буденъ българинъ.

И почнаха се приготовления за туй *общо народно възстание*, когато ще трѣбва съ оруж- жие въ рѣка да се изпѣдятъ изъ нашата хубава земя всички турски изедници: паши, кадии, софти, беѡве, чорбаджии, аскеръ и звѣровити заптии . . . И слѣдъ туй ще се обяви България за свободна държава.

Туй говорѣха вече открито развълнува- нитѣ младежи отъ градоветѣ, туй се прѣда- ваше изъ уста въ уста и между селянитѣ, туй си шепнѣха на ухо женитѣ, туй бълну- ваха момитѣ; дѣцата явно пѣеха бунтовни- чески пѣсни, а бачовцитѣ имъ се упражня- ваха да стрѣлятъ съ кремъклии пушки и люти пищови . . .

Най-голѣми приготовления ставаха въ Тракия, кѣдѣ Срѣдня-гора, гдѣто *Бенковски* бѣше апостолъ на свободата и образуваше по села и градове тайни комитети, прѣдъ които разпалено проповѣдваше да се вдигне бунтъ за свобода . . .

Перущичани, Копривщенци, Клисурци бѣха станали московци, а Панагюрци — дон- ски казаци . . . Тѣй думаха и самитѣ турци, които подушваха, че се готви „нѣщо“.

Възстанието бѣше обявено прѣзъ мѣседъ априлъ 1876 година.

Априлското възстание показва, че бълга- ринтъ умѣе да мре за своята свобода. Съ своята храбростъ възстанниците почудиха цѣла Европа. Ала *общото* народно възстание не може да стане, защото навсѣкѣдѣ наро-